

Kommunstyrelsen

2022-03-15

Kriget i Ukraina och dess påverkan på
Gävle kommunkoncerns krissamordning

I kris följer vi tre grundprinciper

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet i normala fall har också ansvar om det blir en kris.

Likhetsprincipen

När det är en kris ska en verksamhet fungera likadant som när det inte är kris, om det går.

Närhetsprincipen

En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast ansvariga. De är först och främst nämnder och bolag som har ansvar för beslut och insatser i sin verksamhet.

Kommunstyrelse tar övergripande beslut, riktlinjer, omfördelar resurser och kommunicerar.

(I särskilda fall krisledningsutskott)

Grundorganisation för krisledning

- KF (nämnder, bolag, förbund)
- (eventuellt krisledningsutskott)

- ISF ledning (KD med stöd av kommunkoncernledningsgrupp)
- ISF stab (3 stabslag ur sektorerna med stabschefer/avdelningschefer ur SG)

Anpassad organisation (tex vid händelse som inte har ett akut förlopp)

- Samordningsgrupp med deltagare från alla sektorer, bolag, förbund

- ISF stab "anpassad" aktiverar delfunktioner utifrån läget: nyttjat under mindre händelser, långvariga händelser som Covid och nu även Ukraina och händelser som inte berör hela kommunkoncernen
- Ej bemannad "24-7", en stabschef (Säkchef), Kommunikation, utvalda delar av kommunkoncern

Krisledningsorganisation

Stab fullt utbyggd

Personal

Säkerhet

Läge

Service

Analys

Samband

Kommunikation

Juridik

Samverkan

K1

Personal
Administration
Diarie

K2

Säkerhet
Säkerhetsskydd
Informations-
inhämtning

K3

Samordning
Lägesbild
Evakuering

K4

Logistik
Material
Underhåll
Transport
Inköp

K5

Analys
Planering
Omfall

K6

Samband
IT
Telefon
RAKEL
Krypto

K7

Information
Kommunikation
Webb
Social medier
Presstalare

K8

Juridik
Beslutslogg
Ekonomi

K9

Samverkan

(Covid och) Ukraina

- Ej aktiverat krisledningsutskottet, dvs ordinarie styrning och ledning
- Samverkan med och direktiv från: regering, särskilda myndigheter som tex MSB, MIG, Polisen, Försvarsmakten, länsstyrelse (andra kommuner och regioner)

Aktuella frågor m a a Ukraina

- Cyberhot/IT-säkerhet
- Massflyktsdirektivet
- Flyktingströmmar; ansvar, förberedelser
  1. Övergripande (KS)
  2. Verkställighet (boende, utbildning, försörjning bla)
- Totalförsvarsberedskap (inkl avtal)
- Information och kommunikation
- Boendeplatser Migrationsverket
- Kommuner får nu frågan om att biträda när MIG inte hinner med i upptrappningen
- Privata initiativ/samordning

Information och kommunikation

- Från samordningsgruppen (*med förslag till beslut till ISF ledning*)
- Från länsstyrelsens veckomöten med alla aktörer (*med direktiv*)

- Vid särskilda möten: anteckningar från möten med statliga myndigheter
- Särskilt APT-material

- Utskick, information, Ankaret, Gavle.se, sociala media, FAQ, pressmeddelanden som stäms av i ISF stab (i K7), hänvisning till ansvarig myndighet är grund

- **Informationsbrev till KS**, covid var 14:e dag, Ukraina varje vecka (*eventuella beslutsförslag till KS/utskott*)
-

Verksamheter med rysk anknytning i kommunkoncernen

- KPA Pension har inget eget ägande i företag som är noterade i Ryssland. Däremot har vi indirekt ägande via fonder och terminer som omfattar alla utvecklingsmarknader där Ryssland utgör väldigt liten del.
- Stiftelsemedlen är placerade hos SEBs fonder, SEB Sveriges Indexfond samt SEB Sveriges Stiftelsefond. Indexfonden har inga placeringar i östra Europa och stiftelsefonden får inte placera utanför nordn.
- Gävle hamn är en allmän hamn vilket kräver regeringsbeslut för att stänga samt aktiva åtgärder från tex Kustbevakning
- Det finns i dagsläget inget stopp inom EU för gas och olja från Ryssland vilket är produkter i hamnen
- Vissa företag finns på EU:s sanktionslista
- Artister och övriga evenemang prövas individuellt
- Anställda med ukrainskt, ryskt eller belarusiskt medborgarskap berörs inte (däremot uppstår ett stödbehov)

Tre scenarion fram till juni

Beräknat antal personer i behov av skydd

27 000 – **76 000** – 212 000

Beräknat antal behov av boendeplatser

8 000 – **40 500** – 168 000

Svenska uppgifter

Det saknas uppgifter i FN-statistiken över hur många ukrainare som flytt till Sverige. Men enligt migrationsverket på fredagen antas runt 4000 personer från Ukraina dagligen anlända till Sverige. Av dessa har hittills 5290 personer sökt asyl i Sverige.

- 2022-03-10 fanns 5.290 sökande varav 2.678 enligt massflyktsdirektivet
- 4.000 antas anlända från Ukraina till Sverige varje dag (2022-03-11)
- Summa 9.000 har passerat in genom Skånes 3 färjeterminaler och "bron"

Flyktingar från Ukraina

Till främst dessa länder har de 2,5 miljoner flyktingarna från Ukraina tagit sig:

Land	Antal
Polen	1 524 903
Övriga Europa	282 497
Ungern	225 046
Slovakien	176 092
Moldavien	104 929
Ryssland	99 831
Rumänien	84 671
Belarus	858

Boendebehov från Migrationsverket

- Boendebehov; 8.000-- 40.500—168.000 bostadsplatser till juni
- Upphandling pågår
- Sökt omedelbart stöd hos kommuner i länen: Sthlm, Uppsala, Södermanland, Västmanland, Västra Götaland, Skåne
- Övriga län uppmanas inventera i två steg
- Totalt kommun-Sverige idag: 14.300 platser varav 829 i Gävleborg
- Privata uthyrare/stödjare uppmanas av att kontakta hjälporganisationer

Inrapporterade tillfälliga boendelösningar inom kommunens fastighetsbestånd

- N:a gymnastikhuset (120)
  - Valbo sportcentrum (80)
  - Gavlehov, Nova (80)
  - Gavlehov, Alfa (80)
  - Gavlehov, Omega (300)
  - Nynäs (80)
  - Testebo (80)
  - Fjärran sporthall (24)
  - ABG; 100 studentlägenheter
  - **Våbo Kristinelundsgården (200), Bergmästargården**
-
- Fortsatt inventering, brandsyn, bygglovsprocess, el, försäkring, organisering
  - 644 platser kräver endast anmälan (kräver ej bygglov under < 2 månader)
  - Inköp och möblering då skarp förfrågan kommer

Viktiga länkar från Migrationsverket

- [Migrationsverket](#) (all information samt FAQ)
- [Information om massflyktsdirektivet – Migrationsverket](#)
(vad gäller för kommun och region)
- [Frågor och svar om situationen i Ukraina - Migrationsverket](#)
- På alla språk

Informationsblad på andra språk

[Information till dig som söker tillfälligt skydd – ukrainska](#) 🇺🇦

[Information till dig som söker tillfälligt skydd – ryska](#) 🇷🇺

[Information till dig som söker tillfälligt skydd – engelska](#) 🇬🇧

Massflyktsdirektiv

- 90-dagar viseringsfritt
- Asyl
  - Migrationsverket
- Massflyktsdirektiv
  - Migrationsverket
  - LMA-rättigheter
    - Barn – skolgång, vård, bistånd enligt LMA, ej SFI.
  - Migrationsverket behöver stöd

Massflyktsdirektiv

- EU:s så kallade mass-flykts-direktiv infördes 2001
  - Syftet är att ha ett regel-verk att aktivera vid en massiv till-strömning av fördrivna personer från tredje land
  - Aktiverats för första gången
- De som omfattas av direktivet är personer som kan
  - identifiera sig som medborgare i Ukraina, *eller är*
  - skyddsbehövande med skyddsstatus i Ukraina, *eller*
  - varaktigt bosatta i Ukraina.
- Det krävs ingen individuell prövning för att besluta om uppehålls- och arbetstillståndet. Tillståndet är tidsbegränsat.
  - C:a ett år och med möjlig-het till förläng-ning i ytter-ligare två år.

Massflyktsdirektiv

- Den som får uppehållstillstånd som massflykting omfattas av lagen om mottagande av asylsökande (LMA). Personerna som omfattas av direktivet har rätt att få bistånd med boende och dag ersättning från Migrationsverket.
  - Skolgång, vård, bistånd enligt LMA, ej SFI.
- Migrationsverkets kapacitet: bygger ut, men räcker inte till
  - Bortom kapacitet → Migrationsverket tar gärna stöd av kommunerna.
- Allt är inte glasklart rörande massflyktsdirektivet. MIG tolkar och hemställer vid behov om författningsförändringar.
- Personer som har tillfälligt skydd enligt direktivet har möjlighet att lämna in en asylansökan när som helst.

Mottagandet av personer från Ukraina som är massflyktingar

EU:s medlemsstater har beslutat om att aktivera massflyktsdirektivet.

Den som får uppehållstillstånd som massflykting omfattas av lagen om mottagande av asylsökande, LMA, från och med tidpunkten när uppehållstillstånd beviljas. De omfattas då i princip av samma regelverk som asylsökande vad gäller till exempel boende, ekonomiskt och annat stöd, skola samt hälso- och sjukvård. Ensamkommande barn ska anvisas till en kommun som ansvarar för att ordna boende.

Migrationsverket ansvarar för bistånd

Migrationsverket har huvudansvaret för bistånd till massflyktingar, det vill säga främst logi, dagersättning och särskilt bidrag. Kommunen kan dock, med stöd av 3 a § tredje stycket LMA, få ett ansvar att lämna bistånd enligt LMA initialt till dess att Migrationsverket tar över ansvaret. Den som omfattas av LMA har inte rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL för sådana förmåner som kan ges enligt LMA.

Om individen väntar på beslut om uppehållstillstånd och inte omfattas av LMA kan bistånd enligt socialtjänstlagen aktualiseras. Biståndsbedömningen måste då göras i skenet av den tillfälliga situation som det rimligen handlar om till dess att individen omfattas av LMA.

Gävle kommunkoncern – vad som görs

- Lägesbild
- Inventering
  - Planering
- Koordination via Länsstyrelsen
  - → samordningskansli → Migrationsverket
- Koordination från SG
  - Flyktingkoordinatorer – koncernövergripande koordination
  - Det operativa enligt ansvar, närhet, likhet

Totalförsvaret

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Datum
2020-12-18

Ärendenr
MSB 2020-151116
SKR 20/01540

- Militära försvaret + civila försvaret = totalförsvaret
- Mål för det civila försvaret är att:
  - Värna civilbefolkningen
  - Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
  - Bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- Överenskommelse mellan SKR och MSB
- Prioriterade uppgifter för kommunerna är:
  - Kompetenshöjning gällande totalförsvaret
  - Säkerhetsskydd
  - Krigsorganisation och krigsplacering
- Frågor från allmänheten: skyddsrum, utomhusvarning, jod